

Bijlage D. Due diligence

Een onderneming geeft invulling aan het naleven van de Internationale Sociale Voorwaarden (ISV) door middel van het uitvoeren van een zogenaamd due diligence onderzoek. Dit is een doorlopend proces dat bedrijven helpt risico's op het schenden van arbeids- en mensenrechten in de eigen organisatie en de bijbehorende productieketen in kaart te brengen en die vervolgens te voorkomen, verminderen, herstellen en/of compenseren. Onderdelen van dit proces zijn ten eerste het opstellen van een risicoanalyse, ten tweede het opstellen van een plan van aanpak en ten derde het aanleveren van een jaarlijkse rapportage. Met dit proces wil de Rijksoverheid bereiken dat (de risico's op) arbeids- en mensenrechtenschendingen binnen de internationale ketens worden verkleind.

Onder due diligence wordt, anders dan de gangbare term in de accountancy, geen boekenonderzoek verstaan, maar een proces om met gepaste zorgvuldigheid inzicht te bieden in de eventuele risico's op arbeids- en mensenrechtenschendingen die zich in de internationale keten kunnen voordoen.

Bij de uitvoering van de due diligence bij onderhavige opdracht dient de opdrachtnemer zich te concentreren op de gehele keten van het productieproces.

Zowel de risico's als de schakels worden na de definitieve gunning in overleg tussen de opdrachtgever en de opdrachtnemer bepaald en vastgelegd.

De inschrijvers dienen bij de inschrijving aan te tonen op welke manier er gegarandeerd kan worden dat de ISV worden nageleefd en dat aan onderstaande voorwaarden wordt voldaan. In het aanbestedingsdocument wordt opgenomen op welke manier dit objectief kan worden beoordeeld. Elke inschrijving waarbij dit als onvoldoende wordt beoordeeld wordt terzijde gelegd wat inhoudt dat deze inschrijving niet voor gunning in aanmerking komt.

Wat houdt due diligence in?

1. Risicoanalyse productieketen – uiterlijk 3 maanden na definitieve gunning van de opdracht wordt een risicoanalyse door de opdrachtnemer aangeleverd ten aanzien van de [eerste schakel/ # schakels/ gehele keten] van het productieproces waarin het volgende is opgenomen:
 - Een beschrijving van de [eerste schakel/ # schakels/ gehele keten] van het productieproces;
 - Een analyse van de risico's op schending van arbeids- en mensenrechten in de [eerste schakel/ # schakels/ gehele keten] van het productieproces.
 - Een handig hulpmiddel voor het uitvoeren en opstellen van een risicoanalyse is de MVO Risico Checker voor ondernemers.
2. Plan van aanpak mitigeren risico's – uiterlijk 6 maanden na definitieve gunning van de opdracht wordt een plan van aanpak door de opdrachtnemer verstrekt om de risico's die in de risicoanalyse zijn vermeld te mitigeren.

In het plan van aanpak zijn opgenomen:

- Een overzicht en beschrijving van de inspanningen die de opdrachtnemer zal leveren om de risico's te mitigeren;
- Een planning ten aanzien van de inspanningen die de opdrachtnemer zal leveren;
- (Optioneel) een toelichting op het tot stand komen van het plan van aanpak, bijvoorbeeld informatie over de betrokkenheid van stakeholders.
- Indien de opdrachtnemer aangesloten is bij een IMVO-sectorconvenant, kan dit worden gezien als een actie om de risico's in zijn keten te verkleinen. De opdrachtnemer kan hier melding van maken in het plan van aanpak. Ook wanneer de opdrachtnemer is aangesloten bij een keteninitiatief kan dit in het plan van aanpak gemeld worden. Het betekent echter niet dat de opdrachtnemer daarmee aan al zijn due diligence verplichtingen voldoet. De opdrachtnemer dient te controleren of het keteninitiatief alle risico's afdekt. Wanneer geconstateerd wordt dat dit niet het geval is, zal de opdrachtnemer in

zijn plan van aanpak moeten uitwerken welke inspanningen ten aanzien van de (overgebleven) risico's geleverd gaan worden om deze te mitigeren.

3. Jaarlijkse rapportage - gedurende de contractperiode rapporteert de opdrachtnemer jaarlijks vanaf de ingangsdatum van de overeenkomst (of in geval van een korter lopende overeenkomst: bij de afronding daarvan) over zijn inzet ten aanzien van het naleven van de Internationale Sociale Voorwaarden (ISV). Hieruit moet blijken dat de opdrachtnemer een redelijke inspanning heeft geleverd om de ISV na te leven.

De rapportage moet tevens gelijktijdig openbaar worden gemaakt, al dan niet als onderdeel van een rapportage die een breder deel van de activiteiten van de opdrachtnemer betreft, zoals een (duurzaamheids)jaarverslag. Openbaarmaking kan worden bereikt door plaatsing op de website van de opdrachtnemer.

De rapportage bevat in ieder geval:

- Een risicoanalyse zoals beschreven onder punt 1;
- De maatregelen die in het jaar waarover gerapporteerd wordt, zijn genomen om risico's te verminderen en eventuele schendingen van de ISV in de keten te verhelpen;
- De aanpak en resultaten van de monitoring op naleving van de ISV;
- Informatie over hoe eventueel ontvangen signalen (intern en extern) over schending van de ISV afgehandeld zijn.

De rapportage is vormvrij, maar moet voor de bruikbaarheid ervan in het Nederlands of Engels opgesteld zijn.

Voor meer achtergrondinformatie over ISV kunt u de website van het expertisecentrum aanbesteden PIANOo raadplegen, zie daar onder meer <https://www.pianoo.nl/document/14142/handreiking-due-diligence-voor-bedrijven>. Voor de due diligence ontvangt u een handleiding, mocht u daarnaast nog vragen hebben over due diligence dan kunt u terecht bij het Nationaal Contactpunt OESO richtlijnen.